

ostane, — tedaj je učitelj gotovo prav veliko dobrega storil s svojim krasopisjem.

4) Mladino najsibode v šoli ali doma učiti branja in pišanja samo poveršno, to zna vsakdo; kajti k temu ni treba niti priprave, niti skušnje. Mladino pak podučevati in izrejati v pravem pomenu tako, da ne zapustivši edino pravega pota, najde ona ozka vrata peljajoča k viru našega življenja, da se izuri in seznani z vsemi vsakdanjemu življenju neobhodno potrebnimi sposobnostmi, to je umetnost, ki je ne umé vsakdo, in ki se tudi ne dá v malo urah izveršiti. Čudno pak, da se sili ravno k temu sila važnemu in težavnemu poslu veliko ne-pripravnih in celo nesposobnih misleči, da se dá to opravilo enako rokodelcem opravljati in izverševati. Vsled tega je ravno v omenjeni umetniji toliko — *tumpcev in skaziteljev*.

5) Pameten in izurjen učitelj se ne peča samo z dobrimi darovi z bogato nadarjenimi otroci, ampak on si izbere tudi slabih glav ter se s temi najbolj ukvarja in trudi, dobro vedoč, da ravno takošni njegove pomoći naj obilneje potrebujejo. Vse hvale vreden učitelj! — Najdejo se pa tudi učitelji ponashajoči se pri konecletni šolski skušnji samo z dobro nadarjenimi otroci, gledé na svojo priložnost in šolsko sjajnost. Kdor nima mréne na očeh, zadostuje mu en sam praktični pogled na učitelja in njegove učence, in berž bo zapazil, pri čem da je! —

Ivan Tomšič.

Iz dnevnika nekega starega učitelja.

28. marca. Topljeniku ali utonjencu pomagati. Topljeniku, ako se še bojuje z vodo, naj se podá kak kol, ali kaka deska, ali verv i. t. d., da se prime in da ga na suho pripraviš. Ako pa plavaš k njemu, ga primi za lase, in varuj, da te ne prime za roko ali nogo in te tako sabo v vodo ne potegne. Da pa utonjenec zopet oživi, je treba: 1) da se sleče in položi tako, da je glava višje od života. Potem naj se mu iztrebi blato iz ust in nosnic, in naj se počasi obrača na trebuh, da vodo izblijuje. 2) Poslati se mora neutegoma po zdravniku. Med tem časom pa naj se utonjenec prenese v bližnjo hišo, v kteri ne sme biti pretoplo, ter naj se mehko položi pod gorko odejo. Potem pa naj se ga dergne po stegnih,

rokah, po herbu in okoli žličice in sicer od zdolej na vzgor s pogretimi suknjenimi cunjami ali s predivom, po podplatih pa z ojstrimi kertačami ali šetmi, da se zbudi gorkota. 3) Med tem časom pa naj se mu z mešičkom ali z ustmi skozi cevko ali pero v nosnice zrak piha v pljuča; usta pa morajo biti zaperte. Zraven pa naj se na zdolnem trebuhu roka derži in na lahko pritiska proti persom. Berž pa, ko se čuti, da se persi vzdigujejo, naj se neha pihat. Ako pa sapa noče priti, naj se ga šegatá s kakim peresom ali slamico v nosnicah, in naj se ga po imenu kliče.

29. marca. Pomagati od strele zadetim. Če se prigodi, da treši v sobo, kjer ljudje stanujejo, se morajo hitro okna odpreti, omedljeni ljudje pa na zdrav zrak spraviti. Potem naj se jim oblačila izrežejo, da so hitro prosti, posebno okoli vrata. Za tem jih polij z merzlo vodo, ter jim tudi v merzli vodi namočene rute okoli glave devaj. Dergni jih po vsem životu s kertačami, ktere pomakaj v merzlo vodo. Pihaj jih v lice, pa tudi skozi cevko v usta, in jim nos zatisni. Dobro je tudi, če se od strele zadeti človek dene v rahlo zemljo in se za eno ped debelo do lica zagerne in sicer tako, da so glava in persi nekoliko višje. Med tem pa se mu mora obraz z vodo polivati.

P o g o v o r

dveh včiteljev — Vohnéta in Rohnéta.

Vohné. „No, prijatel, povej, kako se ti je kaj letošnja bira obnesla?“

Rohné. „Prederto slabo; po pravici ti povem, da, če bo tako še dalje terpelo, bomo učitelji šli raji, Bog vé, kam za kruhom, kakor da bi ga iskali pri šolstvu, ktero ga ima za nas le malo in še tega vsega plesnevega. Poglej! celo leto se moram ubijati z šolo, z orglanjem, s petjem, s cerkveno službo i. t. d. in na zadnje pa moram še zato iti od hiše do hiše beracit terdo zaslужeno plačilo; vendor bi bil še zadovoljen, če bi dobil vse, kar služba tirja; ali huda se mi godí, ker dobim komaj polovico tega, kar imam na popirji zapisanega. Če isčem pri gosposki pomoči, je večidel ravno taka: zapisnike pišejo, ljudi sklicujejo, žuga se jim z rubežengo i. t. d., — jaz